

VÁCLAV PÍCL

náměstek pro řízení sekce vzdělávání
Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy

Praha, 8. září 2016
Č. j.: MŠMT-27997/2016-1
Příloha

Doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k využití Komunikačního souboru

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,

dne 8. února 2016 vzala vláda České republiky usnesením č. 111 na vědomí Podnět k řešení situace života osob s poruchou autistického spektra (dále jen „Podnět“) a jejich rodin, viz <http://www.vlada.cz/cz/ppov/vvzpo/dokumenty/podnet-k-reseni-situace-zivota-osob-s-poruchou-autistickeho-spektra-a-jejich-rodin-140155/>

Cílem materiálu je především předcházet kritickým situacím, do kterých se rodiny s osobami s poruchou autistického spektra (dále jen „PAS“) dostávají vzhledem k charakteru tohoto postižení, a také proto, že informovanost o této diagnóze je obecně malá.

Materiál obsahuje deset oblastí, v nichž jsou spatřovány nejpalčivější problémy, se kterými se potýkají lidé s PAS a jejich rodiny. Mezi tyto oblasti bylo také zařazeno téma týkající se informovanosti veřejnosti.

Za tímto účelem byl vytvořen Komunikační soubor, jehož úkolem je výrazně usnadnit komunikaci odborné i laické veřejnosti s osobami s autismem a naopak, a zároveň změnit chování intaktní společnosti k lidem s tímto druhem znevýhodnění.

Poruchy autistického spektra jsou celoživotní, některé projevy s věkem mizí, jiné se zase mohou objevit. Chování a jednání osob s PAS ovlivňuje mj. odlišné vnímání, porozumění a sociální komunikace. Chování a projevy jsou u každého dítěte s PAS značně různorodé. Ke klíčovým odlišnostem je často přidružena přecitlivělost na různé podněty jako zvuky, světlo, barvy, pachy, doteky, apod. Z těchto důvodů jsou intaktní společnosti nepochopitelné jejich až neadekvátní reakce, afekty, repetitivní chování a další varianty projevů. Za tyto projevy jsou odsuzovány, odmítány, či pacifikovány.

Cílem Komunikačního souboru je přiblížit a ozřejmit pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení jednoduché metodické postupy při komunikaci s dětmi, žáky a studenty s PAS, pro pochopení odlišností a předcházení náročných a vypjatých situací, které plynou z nedorozumění a nedostatku relevantních informací, předsudků a obav z projevů problémového chování.

Komunikační soubor v sobě zahrnuje několik dílčích materiálů:

- Informační leták
- Klíč pro komunikaci s osobou s autismem
- Desatero komunikace s pacientem s PAS
- Průkaz osoby s PAS

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) doporučuje školám a školským zařízením následující způsoby využití Komunikačního souboru:

- předložení Komunikačního souboru školské radě pro informaci,
- zveřejnění Komunikačního souboru na internetových stránkách školy a školských zařízení, v tištěné podobě materiál k dispozici na přístupném místě ve škole a školském zařízení,
- seznámení všech pedagogických i nepedagogických pracovníků školy a školského zařízení s Komunikačním souborem,
- formou modelových situací, her či diskusí při tematických setkáváních s žáky s cílem předcházení rizikového chování, zkvalitnění mezilidské komunikace a participaci žáků na úrovni třídní, školní i mimoškolní,
- diskuse a informativní setkávání s rodiči s cílem vytváření, udržování a dalším rozvoji školy přátelské ke všem žákům bez ohledu na jejich případné speciální vzdělávací potřeby,
- dle uvážení zapracování do vnitřních směrnic školy a školského zařízení,
- zapracování do školního vzdělávacího programu v kapitole Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a využití v rámci průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

V září 2016 připravuje MŠMT vyhlášení metodického doporučení pro dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací, které se týkají žáků s PAS, ve školách a školských zařízeních za účelem zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví. Výše zmíněný dokument bude samostatnou přílohou materiálu MŠMT Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.

S pozdravem

Václav Pícl, v.r.